

A.15. A társas bünelkövetési alakzatok (bűnszövetség, bűnszervezet, csoportos elkövetés) és a bűnkapcsolatok

Vázlat

Záróvizsga-felkészítő konzultáció Büntetőjog c. tárgyból

Jogász Alapszak

Miskolc, 2016.

I., Társas bűnelkövetési alakzatok:

Járulékos — jellegű cselekmények, mindig feltételeznek egy alapcselekményt, amelyhez a bűnkapcsolatok utólag járulnak.

- a bűnszövetség,
- a csoportos elkövetés és
- a bűnszervezet

1., Bűnszövetség (459. §. (1) bek. 2.p.):

„bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet” (2002. 04. 01-től ez a fogalom)

Elemei:

- **LB (Kúria) IV. sz. Büntető Elvi Döntés:** „akár ugyanolyan, akár különböző bűncselekmények szervezett elkövetése”
- „előzetes” megállapodás (akkor is megállapítható, ha az elkövetés közben jön létre a későbbi bűncselekményekre nézve); → a megállapodásba nem tartozó, egyénileg megvalósított cselekményt nem lehet ilyenként minősíteni!
- „szervezett” elkövetés: pl.: szerepek felosztása, a végrehajtás körülményeinek megtervezése, a hasonló bűnelkövetési lehetőségek keresése
- a bűnszövetségbe tartozó elkövetők lehetnek tettesek, részesek egyaránt

Büntetőjogi következményei:

számos bűncselekmény esetén (pl. vagyon elleniek) minősítő körülmény;

2., Csoportos elkövetés (459.§. (1) bek. 3.p.):

"ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt"

Elemei:

- egyidejűleg, együttesen kell megvalósítani a bűncselekményt;
- elkövetői típusok megoszlása (2/2000. BJE): „három vagy több személy a bűncselekmény helyszínén vagy annak közelében tettesként (társtettesként) illetve részesként: bűnsegédként vagy önállóan nem értékelhető bűnsegédi magatartást is kifejtő felbújtóként vesz részt az elkövetésben”
- nem szükséges az előzetes megállapodás, sem a szervezettség

Büntetőjogi következményei:

több bűncselekmény esetén a csoportos elkövetés minősítő körülmény (pl.: hivatalos személy elleni erőszak)

3., Bünszervezet (459.§. (1) bek. 1.p.):

„három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó ~~szabadságvesztéssel büntetendő~~ szándékos bűncselekmények elkövetése”

Története:

-1997:

- bevezetik
- több bűncselekmény esetén minősítő körülmény a bünszervezet tagjakénti elkövetés
- megalkotják a „Bünszervezet létrehozása” bűncselekményét;

-2002. április 1.:

- új fogalom
- a minősítő körülményként történő szabályozás megszűnt, ehelyett új, általános részi jogkövetkezmények fűződnek a bünszervezetben történő elkövetésre:

Elemei:

- minimum 3 elkövető
- „hivatásos bűnözők” (hosszabb időre szervezett)
- összehangolt működés (kriminológiai jellemzők)
- FELTÉTEL: céljuk ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények elkövetése
- szándékos

4/2005. BJE (még 1978. évi IV. törvényre hivatkozással):

I. Bűnszervezetben elkövetés [Btk. 137. § 8. pont, 98. §-a (1) bek.] megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg.

II. A Btk. 98. §-a (1) bekezdése akkor alkalmazható, ha az elkövető tudata a bűnszervezet Btk. 137. §-a 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit átfogja.

Büntetőjogi következményei:

a) Btk.!!! (ált. részi szabályozás 91.§.)

*(1) Azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bűnszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének **felső határa a kétszeresére emelkedik**, de a huszonöt évet nem haladhatja meg. Tárgyalásról lemondás esetén a 83. § (2) bekezdése szerinti büntetési tételt kell alapul venni.*

*(2) Azzal szemben, aki a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, **kitiltásnak** is helye van.*

(3) A bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésének megállapítása esetén az e törvényben a bűncselekmény bűnszövetségben történő elkövetésének esetére megállapított jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

→ büntetési tétel felső határa a kétszeresére emelkedik (DE max. 25 év) + kitiltás

b) egyéb következmények is fűződnek hozzá, például: a büntetés végrehajtása nem függeszthető fel; feltételes szabadságra nem bocsátható; fegyházban kell végrehajtani a szabadságvesztést, ha két évi vagy ennél súlyosabb büntetésre ítélik; vagyonelkobzást kell alkalmazni arra a vagyontárgyra, amelyet az elkövető a bűnszervezetben való részvétele idején szerzett; foglalkozástól való végleges eltiltás alól nem mentesíthető a méltatlanság esetén;

II. Bűnkapcsolatok

Járulékos jellegű cselekmények, mindig feltételeznek egy alapcselekményt, amelyhez a bűnkapcsolatok utólag járulnak.

1., feljelentés elmulasztása

csak kevés bűncselekmény esetén büntetendő, a büntetőjogi felelősség köre függ a cselekmény jellegétől, társadalomra veszélyességétől

- pl. állam elleni bűncselekmények (263.§ (2) - ilyen esetben a hozzátartozó nem büntetendő), terrorcselekmény (317.§ - hozzátartozó is),
- terrorcselekmény (317.§ - hatóságnak kell jelenteni), emberrablás (191.§ - az érintett célszemélynek is jelentheti)

2., bűnös közömbösség

más bűncselekményének meg nem akadályozása olyan személy részéről, akit nem terhel a megakadályozásra vonatkozó speciális jogi kötelezettség;

A hazai jogban nem büntetendő (kiv: zendülés megakadályozásának elmulasztása).

3., pénzmosás

4., orgazdaság

5., bűnpártolás